

بررسی نسبت عددی توده به فضا در پلان کوشک باغ‌های ایرانی

امین صدری سوادجانی^{۱*}، سینا رزاقی اصل^۲

۱- دانشجوی دکتری معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهرکرد، گروه معماری، شهرکرد، ایران، amin_sadri_savadjani@yahoo.com

۲- استادیار، دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی، گروه شهرسازی، تهران، ایران، sinarazzaghiasl@gmail.com

:

چکیده

تاریخ منظرسازی در ایران مملو از حضور پدیده‌ای به نام باغ ایرانی به عنوان یک محصول فرهنگی و حاصل تعامل سازنده میان انسان و طبیعت است. آنچه بیش از هر چیز بر ساختار هویت باغ ایرانی تأثیرگذار است، نظم حاکم بر ساختار کالبدی- فضایی عناصر سازنده باغ ایرانی است. اگرچه این ساختار در باغ ایرانی از نقطه نظرات گوناگون بررسی شده و عناصر و اجزای تشکیل دهنده آن مورد نقد و تحلیل قرار گرفته است، اما بدلیل ابهام در جامعیت و کفایت نتایج، نیازمند تحلیل داده‌های کمی- عددی در تصدیق نتایج کیفی- هندسی می‌باشند. بررسی شاخص نسبت عددی توده به فضا در کوشک باغ‌های ایرانی از این حیث حائز اهمیت است که موجبات فهم صحیح تغییر و تحولات طراحی کوشک در طول دوره باغ سازی ایرانی را فراهم خواهد آورد. تحقیق حاضر با تکیه بر تحلیل عددی نسبت توده به فضا در پلان کوشک باغ‌های دلگشا، جهان نما، نظر و گلشن شیراز، دولت آباد یزد، فین کاشان، گلشن طبس و نیز باغ خسروآباد سنندج؛ در پی پاسخ به این پرسش است که این تغییرات در طول دوره‌های مختلف باغ سازی در ایران ثابت باقی مانده و یا از قاعده‌ای خاص در روند تغییر پیروی می‌کرده است؟

نتایج این بررسی نشان می‌دهد که کوشک‌سازی در باغ‌های ایرانی از سبب قابل پیگیری در کاهش حجم توده برخوردار است؛ هرچند در این بین نوآوری‌های نیارشی در شکل‌گیری آنان موثر بوده است (همانند نوآوری‌های دوره صفوی) اما قاعده کلی کاهش حجم توده و افزایش فضا می‌باشد. امید آنکه این پژوهش راهی باشد برای مطالعه دقیق ساختار عددی دیگر گونه‌های باغ رسمی در ایران.

اطلاعات مقاله

زمینه تخصصی مقاله:

معماری و مطالعات باغ ایرانی

دریافت:

پذیرش:

واژگان کلیدی: باغ ایرانی،

کوشک، نسبت عددی، توده-

فضا، فضای پر- فضای خالی.

پایگاه نمایه کننده:

پایگاه استادی علوم جهان اسلام

